

senest 3 måneder efter, at den skriftlige indsigelse er rejst over for pågældende styrelse. Disse frister gælder dog ikke, for så vidt sagen angår pensionsspørgsmål. Ministeriet kan dispensere fra de ovennævnte tidsfrister for fremsættelse af den skriftlige indsigelse over for styrelsen samt for udtagelse af stævning.

Stk. 2. Såfremt der fra myndighedernes side sker for stor udbetaling til lærere, pensionister eller sådanne efterladte. — være sig egentlig lønning, særlige tillæg, honorar, ventepenge, pensioner, efterindtægt m. v. — kan det for meget udbetalte beløb kun kræves tilbagebetalt, når krav herom rejses over for den pågældende inden 15 måneder efter udbetalingen; denne frist gælder dog ikke, når og så længe den urigtige udbetaling skyldes fejlagtige eller manglende oplysninger fra den pågældendes side.

§ 16.

Når en lærer beskyldes for uretskaffenhed i tjenestegerningen, eller der fremsættes ærerørige beskyldninger mod ham, kan det af ministeriet pålægges ham at fralægge sig beskyldningen ved dom.

Såfremt forholdene taler derfor, kan undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren bestemme, at der af statskassen ydes læreren hel eller delvis godtgørelse af eventuelle udgifter ved retsagen.

§ 17.

Stk. 1. Lærerorganisationer kan opnå forhandlingsret, der berettiger dem til at træde i forhandling med undervisningsministeriet om ethvert spørgsmål af tjenstlig eller økonomisk art vedrørende hele standen eller enkeltmand inden for samme, herunder spørgsmål om enkeltmands udnævnelse eller afskedigelse. Denne adgang til forhandling omfatter dog ikke spørgsmål om arbejdsledelsen.

Stk. 2. Så længe der inden for folkeskolen efter de oplysninger, som foreligger for undervisningsministeriet, består en organisation eller et forbund af organisationer, som giver adgang til alle i folkeskolen ansatte, herunder vinterlærere, aspiranter, timelærere og faste vikarer, som ikke giver adgang til andre end nuværende og forhenværende ansatte, og som følger sådanne regler ved valg, at der sikres mindretallene

(forbundets forskellige hovedgrupper) en passende repræsentation under forhandlingerne med ministeriet, anerkendes denne organisation eller dette forbund, for så vidt den eller det overvejende repræsenterer de i folkeskolen ansatte, som indehaver af forhandlingsretten.

Undervisningsministeren kan til enhver tid forlange, at de anerkendte organisationer ved indsendelse af de nødvendige oplysninger godtgør deres ret til vedvarende at nyde anerkendelse. Sådanne oplysninger skal altid indsendes, når der foretages principielle ændringer i de for de pågældende organisationer gældende love.

Under tilsvarende betingelser kan der gives foreningen af lærere ved de kommunale gymnasieskoler forhandlingsret.

Stk. 3. Til den anerkendte organisation afgives til drøftelse forslag til ændringer i love og andre bestemmelser af almindelig karakter, som vil medføre forandringer i bestående lønningsregler, den normerede undervisningstid, de ansattes personlige retlige stilling i folkeskolen og lignende tjenstlige økonomiske forhold.

De i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd §§ 22 og 23 indeholdte regler finder tilsvarende anvendelse inden for lærerlønningslovens område.

Stk. 4. Forhandlinger kan føres mundtligt eller skriftligt. De nærmere regler fastsættes af ministeren.

Stk. 5. Den almindelige ret, som enhver forening eller enkeltmand har til at henvende sig til ministeriet, berøres ikke af disse regler.

§ 18.

Når nye lønningslove træder i kraft, bortfalder ethvert krav, der støttes på ældre om lærernes vederlag af det offentlige givne love og lignende bestemmelser.

§ 19.

Såfremt en fast ansat lærer af helbredshensyn eller af anden ham utilregnelig årsag overgår til lavere lønnet lærerstilling i folkeskolen, kan ministeren tilstå ham et personligt tillæg, der højst udgør forskellen mellem den af ham i den hidtidige stilling oppebårne og den i den nye stilling opnåede pensionsgivende lønning, dog ikke ud over forskellen i samlet indtægt fra det offentlige i de to stillinger.